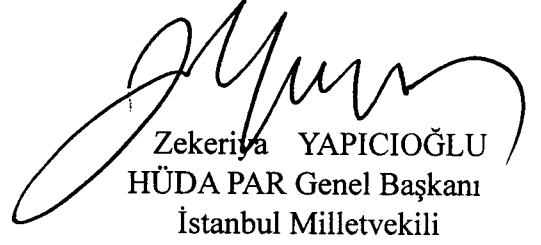

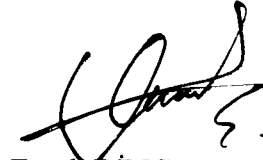
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Zekeriya YAPICIOĞLU
HÜDA PAR Genel Başkanı
İstanbul Milletvekili

Şahzade DEMİR
Gaziantep Milletvekili

Faruk DİNÇ
Mersin Milletvekili

Serkan RAMANLI
Batman Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 16-7-2026	Esas No: 2/3773

T B M M KANUNLARI VE KARARLARI BAKANLIĞI
14 Temmuz 2026
Numara

T B M M GENEL EVRAK
14 Temmuz 2026
No: 1892623

GENEL GEREKÇE

Türkiye'deki eğitim sisteminin ana çerçevesini 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu belirlemektedir. Bu Kanun'un 15. maddesinde karma eğitim konusu düzenlenmiş; okullarda karma eğitim yapılmasının esas olduğu, ancak istisnai durumlarda yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere has okulların açılabilceği belirtilmiştir.

Ülkemizde 1924 yılında ilkokullarda, 1927 yılında ise ortaöğretimde başlatılan karma eğitim, genel olarak dünyada son yüzyıllarda gelişen siyasi, ideolojik ve felsefi düşünce akımlarının etkisiyle eğitim sistemlerine giren bir uygulamadır.

Başlangıçta kadın-erkek eşitliği ve modern eğitim modeli temelinde ele alınıp sunulan bu uygulama; zamanla tek tip insan yetiştirmeyi amaçlayan, eğitimi de insanı ve toplumu hâkim ideolojiye göre şekillendirmede bir araç olarak gören ideolojik devlet anlayışında önemli bir dayatmaya dönüşmüştür. Özellikle 28 Şubat sürecinde keyfi uygulamalar ve idari tasarruflarla karma eğitim tamamen zorunlu hâle getirilmek istenmiştir. Bu tutum, karma olmayan eğitim talebinde bulunan kesimlerin eğitim hakkını ihlal ederek toplumsal sorunlara sebebiyet vermiştir.

Son yıllarda karma eğitim uygulamasının bilimsel ve pedagojik bir temelini olmadığı yönündeki eleştiri ve değerlendirmeler dünya genelinde artmış; bu uygulamanın eğitime ve kadın-erkek eşitliğine iddia edildiği gibi katkı sağlamadığı tespit edilmiştir. Yapılan araştırmalar ve gözlemler de tek cinsiyete dayalı, karma olmayan eğitim ortamlarının eğitim kalitesi açısından olumlu sonuçlar doğurduğunu ve mevcut sorunların çözümüne katkıda bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle birçok Avrupa ülkesinin yanı sıra Japonya, Amerika ve Avustralya gibi ülkelerde karma olmayan eğitime rağbet artmıştır.

İnsanların kadın ve erkek cinsiyetlerine göre farklı yaratılış özelliklerine ve fıtrata sahip oldukları inkâr edilemez bir gerçektir. Bu farklılıklar, öğrenme ve eğitim süreçlerini de doğrudan etkilemektedir. Söz konusu farklılıklar dikkate alınmadan, farklı cinsiyetlerdeki öğrencilerin aynı eğitim ortamında, aynı usul ve yöntemlerle eğitilmesi; hele hele bunun mecburi tutulması makul ve bilimsel bir uygulama değildir.

Bilimsel bir temele, toplumsal taleplere ve gerçekliğe dayanmayan karma eğitimin herkese zorla dayatılması, önemli bir insan hakları ihlalidir. Erkek ve kız her birey; fıtratına, yeteneklerine ve özelliklerine uygun, karma olmayan bir eğitim alma hakkına sahip olmalıdır. Öğrenci velilerine de bu konuda bir tercih hakkı tanınmalıdır. Böylece toplumun, inanç ve değerleri gereği karma olmayan eğitimi tercih eden kesiminin talep ve ihtiyaçları da karşılanmış olacaktır.

1739 sayılı Kanunun beşinci maddesinde de eğitim hizmetinin vatandaşların istek ve kabiliyetleri ile toplumun ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi temel ilkeler arasında sayılmıştır. Bu teklifle, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 15. maddesinde değişiklik yapılmakta; okulların bazı sınıflarının yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılarak karma olmayan eğitim yapılmasına imkân tanınmaktadır. Böylece, aynı maddede bu imkânı okullar bazında sağlayan mevcut düzenlemeyle de uyum sağlanmıştır.

Değişikle, karma olmayan eğitim imkânı sağlanırken zorunluluk yerine ihtiyaçların ve dolayısıyla taleplerin dikkate alınacağı da hüküm altına alınarak, kanunun 5. maddesindeki amaca uygun ve temel hakları önceleyen bir yaklaşım ortaya konmuştur.

Teklifle; eğitim ve öğretim hakkının güçlendirilmesi, bu hakkın kullanılmasını güçleştiren engellerin kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 15 inci maddesinde yapılan değişiklikle, okulların bazı sınıflarının yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılarak karma olmayan eğitim yapılmasına imkân tanınmaktadır. Böylece eğitim ve öğrenim hakkının güçlendirilmesi ve bu hakkın kullanılmasını zorlaştıran engellerin kaldırılması amaçlanmıştır. Ayrıca karma olmayan eğitim imkânı sağlanırken zorunluluklar yerine ihtiyaçların dikkate alınacağı hüküm altına alınarak bu yöndeki toplumsal talep ve ihtiyaçların karşılanması hedeflenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 15 inci maddesinin ikinci cümlesindeki “zorunluluklara” ibaresi "ihtiyaçlara " şeklinde değiştirilmiş ve "okullar” ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da okulların bazı sınıfları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.